

Тема. Як побачити живу казку

Матеріал уроку. Валентин Струтинський "Жива казка".

Мета. Вчити учнів активно спілкуватися і вести діалог; удосконалювати навички правильного і виразного читання, формувати життєву компетентність учнів; вміння робити висновки, висловлювати власну думку, захоплюватися красою природи; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію, комунікативні навички, пам'ять, творчу уяву, емоційне ставлення до пізнання навколишнього та лідерські якості – співробітництво в групі, позитивне оцінювання набутих вмінь, виховувати любов до природи рідного краю.

Обладнання. Малюнки риб, жуків, комах; картки з індивідуальним завданням, схеми – таблиці.

Методи та прийоми: вправа «Незакінчене речення», дидактичні ігри «З'єднай частини», «Річечка слів»; диференційовані завдання, інтерактивна гра «Пронумеруй»; робота в групах.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу (слайд 1)

II. Повторення правил роботи на уроці. (слайд 2)

III. Ознайомлення із планом роботи (слайд 3)

IV. Мовна розминка (слайд 4)

1. Фонетична розминка.

Дощ, як хлопчик по стежині:

Туп-... -... (Діти: "Туп-туп").

І гуркоче грім у небі:

Го-... -... (го-го).

Блискавиця б'є по хмарі:

Бу-... -... (бу-бу),

Дзюркотить вода у річці:

Хлюп-... -... (хлюп-хлюп) (Ті. Мостовий).

2. Скоромовка (слайд 5)

V. Перевірка домашнього завдання

- Що зображено на малюнку? (слайд 6)

- Де вони ростуть?

- Які ще польові квіти знаєте?

- Де про неї читали? Хто автор?

- Де можна знайти «сто казок»?

- Чому вони у шапках – невидимках?

- Для перевірки розуміння прочитаного, пограємо у гру «З'єднай частини».

VI. Гра «З'єднай частини»

(слайди 7,8)

VII. Мотивація навчальної діяльності

Розчитування.

- А зараз ми помандруємо до річки і пограємо гру. З неї ми дізнаємось про мешканців водойми. (хорове, поскладове читання)

а) Гра "Річечка слів".

(слайд 9)

— А річечка собі тихенько хлюпоче, утворюючи нові й нові слова. Пограємось на невеличких хвильках.

го вки сно ки кунь лі вид

пу ло кра пір о лі я ра

— Поскачемо по гребенях хвильок — прочитаємо склади, що зверху, а тоді опустимось нижче — прочитаємо склади, що внизу.

— А тепер, мов рибки, попливемо по хвилях: прочитайте слова.

Учитель демонструє спочатку малюнки пуголовків, краснопірки, окуня, лілії і видри. Учні роблять висновок, що це все — жителі водойм. Згадують, які ще тварини живуть у річках.

Учитель показує малюнки і діти коротко розповідають жителів водойм, доповнює відповіді даними про жуків-водолюбів і жуків-вертячок. (слайди 10, 11)

Бесіда про бережливе ставлення до природи.

VIII. Повідомлення теми і мети уроку. Розповідь про письменника. (слайд 12)

1. Проблематизація

- Чарівний світ природи! Скільки легенд, казок, віршів складено про неї. Скільки цікакого можна побачити навкруги, дивовижного. Хтось бачив живу казку?

Про це нам розповість український письменник Василь Струтинський.

IX. Опрацювання оповідання В. Струтинського "Жива казка".

1. Бесіда.

— Ви знаєте багато казок, умієте добре читати. А чи можете побачити казку, диво навколо себе? Чи можете уявити, наприклад, розмову коника і дзвіночка? А почути пісеньку річки, розмову рибок?

Але ви повинні пам'ятати, що: "І найменший колосок має власний голосок". І щоб почути цей голосок природи, побачити живу казку ви повинні бути спостережливими і уважними; використовувати свої знання, уяву і фантазію.

Почути те, чого раніше не чули, побачити те, що ховається у "шапці-невидимці", сказати там своє слово, де раніше мовчали, допоможе нове оповідання, яке так і називається "Жива казка". А зараз послухайте, які незвичайні події вдалося

побачити одному хлопчику на березі звичайної річки.

2. - Я прочитаю, а ви уважно слухайте. (Читання казки учителем.)

— У яку пору року хлопчик міг спостерігати описане у творі?

— Що сподобалось у творі? Чому?

3. Словникова робота. (слайд 13).

— Перевірте, чи зможете ви правильно прочитати слова з першого разу.

раптом	булькнуло	прозорокрилі
застиг	товариству	заплодували
ходить	гойдаючись	настовбурчивши
схожий	навшпиньки	придивляється

— Які слова було легше читати? Чому?

— Прочитайте їх із сусідом по парті напівголосно "луною".

4. Повторне читання твору учнями, напівголосне.

— Яку пораду дав дідусь? Чи дотримався її хлопчик?

Міжпредметні зв'язки.

- Яка це природа? (жива) Що ще відноситься до живої природи? Чому?

5. Вправа для очей .

6. Аналіз змісту з елементами вибіркового читання. Пояснення образних висловів.

— Прочитайте пораду дідуся. Як ви думаєте, чому він так казав? Як ви розумієте вислів: "Ходи ..., як ходить сонечко"?

— Прочитайте, як повадився Сергійко на березі річки. Чи виконував пораду дідуся?

— Кого спочатку побачив хлопчик? Прочитайте опис краснопірки. Як смілива рибка врятувалась? Прочитайте опис окуня, який за нею гнався.

— Хто спостерігав за ними, крім Сергійка? Як раділи за краснопірку жабка і коник? Прочитайте.

— Кого ще зустрів Сергійко біля річки?

— На що схожий листочок лілії, який допоміг краснопірці? А прозорокрила бабка?

— Розгляньте малюнок. Який епізод твору зображений на ньому?

Х. Відпочинок біля води (Фізкультхвилинка)

- Ми з вами плідно працювали, тепер можемо відпочити.

Раз – два! Дружно встали –

Казкарями всі ми стали.

Руки в сторони, як крила,

І на небо полетіли.

Вправо, вліво подивились,

Потяглись і нахилились.

Потім крила розвернули

І на землю повернулись.

XI. Робота над мовними засобами твору.

(слайди 14, 15)

- Поєднайте ліву і праву частини словосполучень.

XII. Вправи на розвиток читацьких навичок.

(слайд 16)

- Знайдіть речення, де є такі слова. (учні одержують завдання знайти і прочитати речення, в якому описані такі дії: «тихо присідає», «втікаючи застрибала», «підставила», «зітхнула», «стомилася танцювати», «аплодували».

XIII. Робота в групах.

«З'єднай частини».

(слайд17)

Диференційовані завдання

I група

- Прочитай текст, виділи ту його частину, що стосується малюнка. Порівняй зміст тексту зі змістом малюнка.

II група.

- Розгляньте ілюстрацію у підручнику. Дайте відповіді на запитання:
- Які очі у хлопчика?
- У що одягнений хлопчик?

III група.

- Куди направлений його погляд, за ким він спостерігає?
- Яка природа навколо Сергійка?

IV група.

Підкресліть потрібні слова, яким був хлопчик.

Спостережливим, працелюбним, уважним, добрим, чемним, ледачим, допитливим, люблячим природу, мрійливим, хвалькуватим.

XIV. Інтерактивна гра «Продовж речення»

(слайд 18)XV.

Гра «Пронумеруй»

(слайди 19,20)

- Встановіть послідовність подій у «Живій казці».

8. Висновки після прочитаного.

— Які почуття переживав Сергійко? А ви, коли читали? Чому хлопчику вдалося побачити казку? Чому твір називається "Жива казка"? Які ще заголовки можна дібрати?

XVII. Підсумок уроку. (слайд 21)

Домашнє завдання.